

PROJECT BASISVAARDIGHEDEN MODERNE VREEMDE TALEN TAAL EN COMMUNICATIE

LESPLAN: ¿Tienes un móvil o un celular? – verschillen in woordenschat tussen Spanje en Latijns-Amerika

DOELGROEP: Onderbouw vmbo/havo/vwo (leerjaar 2-3), niveau A1/A2 (ERK)

OPDRACHT: Leerlingen leren dat het Spaans niet overal hetzelfde klinkt: sommige woorden zijn anders in Spanje dan in Latijns-Amerika. Ze ontdekken 10 veelvoorkomende verschillen in woordenschat, oefenen met deze woorden in korte dialogen en reflecteren op taalvariatie en meertaligheid.

Deze les biedt ruimte voor uitbreiding naar culturele verdieping (bijv. verschillen in intonatie, beleefdheidsvormen). De les bevordert naast taalvaardigheid ook 21e-eeuwse vaardigheden zoals samenwerken, presenteren en mediagebruik.

LEERDOELEN:

- Leerling herkent het bestaan van taalvarianten binnen het Spaans.
- Leerling past minstens 10 woordverschillen correct toe in context.
- Leerling gebruikt nieuwe woordenschat in eenvoudige gesprekken en korte teksten.
- Leerling toont taal- en cultuurbewustzijn.
- Leerling gebruikt digitale tools en reflecteert op mediagebruik in Spaanstalige context.
- Leerling herkent en bespreekt cultureel bepaalde uitingen en reflecteert op taalgebruik in het kader van burgerschap.

KOPPELING KERNDOELEN:

- A1.1: Leerling doet ervaring op met rijke, betekenisvolle taalinput.
- A2.3–A2.5: Begrijpen van auditieve, schriftelijke en digitale bronnen.
- A3.6–A3.8: Spreken, gesprekken voeren en schrijven afgestemd op context.
- B1.9–B1.11: Reflectie op taalvariatie, taalleerproces en meertaligheid.
- B2.12–B2.14: Digitale middelen inzetten in communicatie, reflectie op identiteit, vervolgopleiding en maatschappelijke context.

KOPPELING AAN WESTHOFF 'SCHIJF VAN VIJF':

- Input: Video's, liedjes, TikToks, fragmenten uit Netflix.
- Inhoudsgericht: Verschillen in woordenschat Spaans–Latijns-Amerikaans.
- Vormgericht: Uitspraak, spelling en contextgebruik van woorden.
- Output: Dialogen, mini-video, presentatie.
- Strategie: Vertaalstrategieën, glossario visual, mediatie.

WOORDENLIJST (Spanje vs. Latijns-Amerika):

1. Ordenador / Computadora
2. Coche / Carro
3. Móvil / Celular
4. Zumo / Jugo
5. Patata / Papa
6. Gafas / Lentes
7. Piscina / Alberca
8. Conducir / Manejar
9. Camarero / Mesero
10. Judías verdes / Porotos verdes

Aanvullende woorden (voor uitbreiding/differentiatie):

11. Pajita / Sorbete / Popote – rietje
12. Currar / Chambea / Laburar – werken (informeel)
13. Chaval / Chico / Pibe / Niño – jongen
14. Monedero / Billetera – portemonnee
15. Piso / Departamento – appartement

LESOPBOUW:

1. Introductie (5 min): spreekactiviteit met plaatjes: "Wat zie je? Hoe heet dit in Spanje? En in Latijns-Amerika?" + Instagram poll / TikTok klasstemming (bv. Zeg jij "coche" of "carro"?).
2. Instructie (10 min): uitleg van de 10 woordverschillen met beeldmateriaal en uitspraak. Laat fragmenten zien van Netflix-series of YouTube waarin het Spaans uit Spanje of Latijns-Amerika gebruikt wordt.

3. Oefening 1 (10 min): matching game: woord uit Spanje verbinden met het woord uit Latijns-Amerika. Daarna een korte "Street Interview" video kijken waarin jongeren hun variant benoemen.
4. Oefening 2 (10 min): Kies je accent! Tweetallen maken een korte dialoog waarin één leerling een rol speelt uit Spanje en de ander uit een Latijns-Amerikaans land (bv. Colombia, Mexico). Gebruik minstens 5 woorden uit de lijst. Je mag het filmen of spelen voor de klas.
5. Reflectie (5 min): bespreking - kennen we zulke verschillen ook in het Nederlands of Engels? Waarom bestaan deze verschillen? Wat valt op? Wat vinden jullie het leukste?

Extra ideeën (differentiatie & uitbreiding):

- Taal-Bingo met woorden uit beide varianten
- Glosario visual maken in Canva/Genially met eigen gevonden voorbeelden (video, TikTok, lyrics)
- Mini TikTok challenge: gebruik 3 regionale woorden in een scène met accent en gebaren
- Batalla cultural: Spanje vs. Latijns-Amerika – liedjes, idioom, voorkeuren.
- Fotomatch: Laat leerlingen foto's koppelen aan het juiste woord per regio.
- Rollenspel: één leerling speelt Spaans, de ander Latinoamericano – laat ze botsen met hun vocabulario.
- Luisteractiviteit: detecta en subraya palabras en canciones o vídeos.
- Mini-diccionario colaborativo: laat leerlingen zinnen maken met beide varianten.

WERKWIJZE:

- Actief, differentiëren in werkvorm en output.
- Translinguale opdrachten (NL-ES)
- Zelfstandig en samenwerkend leren.
- Veel scaffolding via visuele, auditieve en digitale middelen.

DIFFERENTIATIE & UITBREIDING:

- Ondersteuning: kaartjes met afbeeldingen + uitspraak.
- Uitdaging: leerlingen maken een eigen woordenlijst met nieuwe varianten (bv. "niño" vs. "chamo").

- Autonomie: leerlingen kiezen of ze een sketch, interview of quiz ontwerpen met de woorden.
- Digitale opties: Canva, Genially, Wordwall, Instagram poll, Kahoot, TikTok-stijl opdrachten.
- LyricsTraining: zinnen met “carro” of “coche” aanvullen op liedniveau.
- Google Trends / Maps: zoekfrequentie en woordgebruik vergelijken per regio (bv. zoek “móvil” vs. “celular”).

CULTUURBEWUSTZIJN & DIGITALE GELETTERDHEID & BURGERSCHAP INTEGREREN IN REFLECTIE:

- Wat zegt een woord over een cultuur?
- Waarom gebruiken mensen andere termen voor hetzelfde?
- Leerlingen maken kennis met populaire cultuur (muziek, series, memes) uit verschillende regio's.
- Welk Spaans past bij welke situatie: formeel/informeel, stad/platteland?
- Wat zijn culturele misverstanden die kunnen ontstaan door verkeerde interpretatie?

Je kunt dit afsluiten met een Padlet-reflectiemuur:

- Posten: post je favoriete woord + waarom + culturele context.

Sociale media-analyse:

- Leerlingen bekijken Instagramprofielen of YouTube-vlogs uit Spanje en Latijns-Amerika (bijv. influencers, vloggers).
- Analyseer: Wat posten ze? Hoe spreken ze? Wat zegt dat over identiteit of context?
- Leerlingen reflecteren op wat “inclusief taalgebruik” kan betekenen in het Spaans.
- Leerlingen gebruiken YouTube, TikTok en Google Trends om taalgebruik in Spanje en Latijns-Amerika te vergelijken.

BRONNEN:

- Quizlet: <https://quizlet.com/es/subject/español-variedades/>
- Canva of Genially: digitale woordkaart of memoryspel
- Wordwall: <https://wordwall.net/resource/64443332>
- Werkblad: matching + invuloefening

- Campus Difusión – Edinumen
- ProfeDeELE YouTube
- TikTok – zoek op #españoldeméxico, #españoldeespaña
- Instagram: @profeedeele, @spanitish, @radiochilango
- YouTube: "Español de España vs. de América Latina" (WhyNotSpanish / SpanishDict)
- Netflix:
  - *Élite* (Spanje): "móvil", "vale", "zumو"
  - *La Casa de las Flores* (Mexico): "celular", "carro", "jugo"
- Muziek:
  - *Rosalía vs. Karol G, Bad Bunny, Luis Fonsi*
  - Liedactiviteit: zinnen invullen met regionale termen
  - LyricsTraining

EVALUATIE:

- Observatie tijdens oefening 2 en presentatie of video-opname
- Checklists (toepassing van woordenschat)
- Zelfreflectie: welke woorden kende je al? Welke zijn nieuw?
- Peer feedback via checklist of stemronde (uitspraak, juiste woordgebruik, creativiteit)
- (Optioneel) kort formulier of Quizizz met herkenningsvragen over woordvarianten en cultuur